

Sản phẩm được công nhận là giống quốc gia

Thái Bình: **Nâng cao hiệu quả ứng dụng đề tài/dự án KH&CN trong sản xuất**

VŨ MẠNH HIỀN

Sở KH&CN Thái Bình

Trong giai đoạn 2006-2012, Thái Bình đã thực hiện hàng trăm đề tài/dự án khoa học và công nghệ (KH&CN) các cấp (chỉ tính riêng năm 2012, đã có 104 đề tài/dự án được phê duyệt, trong đó có 38 đề tài cấp nhà nước và cấp tỉnh, 66 đề tài cấp cơ sở). Kết quả của các đề tài/dự án đã góp phần quan trọng thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Tuy nhiên, để nâng cao hơn nữa hiệu quả ứng dụng kết quả của các đề tài/ dự án, theo tác giả, rất cần có sự tham gia của doanh nghiệp và sự liên kết chặt chẽ của 4 nhà.

Kết quả của đề tài/dự án góp phần quan trọng thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội

Theo kết quả tổng hợp, trong giai đoạn 2006-2012, kinh phí đầu tư cho nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ của tỉnh Thái Bình là 69,5 tỷ đồng, trong đó 57 tỷ đồng đầu tư thực hiện 152 đề tài/dự án cấp tỉnh có tính liên ngành, quy mô lớn phục vụ trực tiếp các nhiệm vụ trọng tâm,

trọng điểm nhằm phát triển kinh tế - xã hội; 12,5 tỷ đồng còn lại hỗ trợ cho 245 đề tài cấp cơ sở để giải quyết các nhiệm vụ có tính đặc thù của sở/ngành, huyện/thành phố. Nếu tính theo ngành/lĩnh vực, trung bình hàng năm, kinh phí dành cho lĩnh vực nông nghiệp chiếm 67%; lĩnh vực công nghiệp và dịch vụ chiếm 18% ; lĩnh vực khoa học xã hội nhân văn, y tế, bảo vệ môi trường, an ninh, quốc phòng và các lĩnh vực khác chiếm 15%.

Mặc dù kinh phí đầu tư cho nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ còn hạn chế, song nhiều đề tài/dự án đã mang lại hiệu quả rõ rệt, góp phần thúc đẩy kinh tế - xã hội của tỉnh phát triển, cụ thể như:

Lĩnh vực nông nghiệp

Về trồng trọt: đã nghiên cứu, khảo nghiệm 637 giống lúa, 282 giống cây màu các loại. Qua tuyển chọn đã đưa vào sản xuất đại trà 6 giống lúa (TBR1,

TBR36, TBR45, BC15, CNR36, Thái Xuyên 111), 1 giống lạc TB25 (được Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn công nhận là giống quốc gia) và hàng chục giống cây rau màu mới có giá trị kinh tế cao. Tiếp thu và làm chủ công nghệ sản xuất một số giống lúa lai, ngô lai F1, quy trình sản xuất lạc, đậu tương, khoai tây siêu nguyên chủng.

Về chăn nuôi: nhờ ứng dụng đồng bộ các tiến bộ KH&CN nên chăn nuôi phát triển mạnh cả về số lượng và chất lượng, nhiều giống mới có giá trị kinh tế cao đã được đưa vào sản xuất đại trà như: giống lợn có tỷ lệ nạc cao, giống gia cầm siêu thịt, siêu trứng, con đặc sản... Tiếp thu quy trình công nghệ nuôi an toàn sinh học vịt Super M3 thương phẩm và vịt sinh sản; ứng dụng kỹ thuật gây động dục và rụng trứng đồng loạt kết hợp với thụ tinh nhân tạo cho đàn bò của tỉnh, tăng tỷ lệ thụ thai đạt 70%, cải thiện khả năng sinh sản của đàn bò địa phương. Đã sản xuất thành công giống lợn lai 3 máu, giống lợn lai 3/4 máu lợn rừng... phát triển chăn nuôi gia trại, trang trại...

Về nuôi trồng thủy sản: đã sản xuất thành công nhiều giống thủy - hải sản có giá trị kinh tế cao như: cá chim trắng, cá chép lai 3 máu, cá lóc bông, cá bống bóp, cá vược, cá chim vây vàng, cá hồng đỏ, cá rô phi đơn tính, tôm sú, cua

biển...; sản xuất thành công giống hầu cửa sông, giúp chủ động con giống cho các hộ nuôi hầu tại Thái Bình. Đã tiếp thu công nghệ sản xuất ngao giống theo phương pháp sinh sản nhân tạo.

Lĩnh vực sản xuất công nghiệp và dịch vụ

Đã tập trung kinh phí đầu tư hỗ trợ doanh nghiệp nghiên cứu, đổi mới công nghệ; áp dụng hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn quốc tế nhằm nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm, hàng hoá. Trình độ công nghệ của một số doanh nghiệp đã được nâng lên, nhiều công nghệ tiên tiến được đưa vào sản xuất như: công nghệ sản xuất bia, công nghệ chế biến thức ăn gia súc, công nghệ dệt sợi, công nghệ ép băng tự động sản xuất sứ vệ sinh cao cấp, công nghệ tự động hoá sản xuất thủy tinh dân dụng, công nghệ sản xuất nguyên liệu màu thay thế nguyên liệu màu nhập ngoại để sản xuất sứ vệ sinh, gạch ceramic, công nghệ phun sơn chống dính đồ gia dụng...

Lĩnh vực khoa học xã hội và nhân văn, an ninh, quốc phòng

Tổ chức nghiên cứu tổng kết thực tiễn, cung cấp luận cứ khoa học, tham mưu xây dựng các Chỉ thị, Nghị quyết, đề án và cơ chế chính sách phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh; các giải pháp bảo tồn, phát huy giá trị văn hoá

truyền thống, góp phần xây dựng nông thôn mới; xây dựng giải pháp đổi mới công tác lập dự toán, gắn kết chặt chẽ các nguồn lực phục vụ kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và xây dựng nông thôn mới; xây dựng, phát triển văn hóa doanh nghiệp; đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả đảm bảo an ninh trật tự tại các khu công nghiệp; nghiên cứu đổi mới cơ chế quản lý, nội dung, phương pháp dạy và học, nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo; nghiên cứu giải quyết hiệu quả an ninh, quốc phòng, bảo đảm an ninh trật tự và an toàn xã hội.

Lĩnh vực y tế và bảo vệ môi trường

Các đề tài/dự án đã giải quyết những vấn đề bức xúc trong lĩnh vực y tế; ứng dụng công nghệ tiên tiến, hiện đại trong khám, chữa bệnh như: máy siêu âm màu, máy chụp cắt lớp, phương pháp PHACO trong phẫu thuật đặt thủy tinh thể nhân tạo, phương pháp tán sỏi ngoài cơ thể trong điều trị sỏi thận, công nghệ Laser đa bước sóng trong điều trị tổn thương bỏng trên lâm sàng...

Ứng dụng công nghệ Biogas, công nghệ vi sinh vật hữu hiệu và một số chế phẩm vi sinh khác trong xử lý môi trường chăn nuôi, phế phụ phẩm nông nghiệp và rác thải sinh hoạt. Đến nay, toàn tỉnh đã có trên 12.000 hầm Biogas được đưa vào sử dụng.

Trong thời gian qua, đã có nhiều giải pháp và kết quả của các đề tài khoa học tham gia Hội thi Sáng tạo khoa học và kỹ thuật tỉnh, trong đó có 148 giải pháp và công trình đoạt giải; 20 công trình, giải pháp đoạt Giải thưởng Sáng tạo KH&CN quốc gia; 2 công trình đoạt Giải nhất Sáng tạo KH&CN quốc tế.

Cần nâng cao vai trò của doanh nghiệp và liên kết 4 nhà

Để hoạt động nghiên cứu khoa học đạt kết quả cao và được triển khai trên diện rộng, có tác động ngày càng lớn hơn đến phát triển kinh tế - xã hội, tháng 3.2012, Sở KH&CN Thái Bình đã tham mưu cho UBND tỉnh ký kết Chương trình phối hợp hoạt động KH&CN với Bộ KH&CN (Thái Bình là 1 trong 5 tỉnh trên cả nước thực hiện chương trình này). Sau khi ký kết, Sở KH&CN đã phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Thái Bình đề xuất một số dự án, lựa chọn một số doanh nghiệp, tổ chức KH&CN chủ trì thực hiện, đồng thời đề xuất với Bộ KH&CN đưa vào Chương trình trọng điểm quốc gia. Bộ KH&CN đã phê duyệt 11 dự án với tổng kinh phí là 65 tỷ đồng, trong đó kinh phí Trung ương hỗ trợ là 30 tỷ đồng, kinh phí của doanh nghiệp là 29 tỷ đồng, kinh phí đối ứng của tỉnh là 6 tỷ đồng. Các đề tài/dự án thực hiện sẽ thu hút được nhiều cán bộ KH&CN có trình độ, kinh nghiệm từ các viện nghiên cứu, trường đại học ở Trung ương về phục vụ địa phương. Các đề tài/dự án được triển khai hy vọng sẽ đem lại một diện mạo mới cho phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, đào tạo được nguồn cán bộ cho địa phương, tập huấn kỹ thuật cho nhiều hộ nông dân tham gia dự án, từng bước tạo mối liên kết chặt chẽ giữa 4 nhà (quản lý - khoa học - doanh nghiệp và nông dân).

Qua quá trình triển khai, tổng kết rút kinh nghiệm việc thực hiện đề tài/dự án tại Thái Bình trong nhiều năm qua, chúng tôi nhận thấy, việc triển khai nhân rộng kết quả đề tài khoa học và ứng dụng

các tiến bộ KH&CN vào sản xuất không chỉ là nhiệm vụ của ngành KH&CN mà cần sự phối hợp, hỗ trợ của các cấp, các ngành, các tổ chức/cá nhân, trong đó vai trò của doanh nghiệp là hết sức quan trọng. Bởi vì, doanh nghiệp vừa có khả năng đầu tư cho dự án, vừa thụ hưởng và nhân rộng kết quả dự án. Doanh nghiệp còn có khả năng chuyển những sản phẩm của dự án thành hàng hóa, tạo sức sống lâu dài và phát triển bền vững sau khi dự án được nghiệm thu. Nếu không có sự tham gia của doanh nghiệp thì các mô hình khó có thể duy trì sau khi dự án kết thúc. Thực tiễn, Tổng công ty Giống cây trồng Thái Bình - doanh nghiệp KH&CN đầu tiên của tỉnh đã chứng minh điều đó.

Vì vậy, trong thời gian tới, để nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác ứng dụng, nhân rộng mô hình từ các kết quả nghiên cứu, Thái Bình cần làm tốt các khâu sau:

Thứ nhất, cần lựa chọn đơn vị chủ trì thực hiện dự án là các doanh nghiệp, các tổ chức

KH&CN có đủ cơ sở vật chất, nguồn nhân lực, ngành nghề sản xuất kinh doanh phù hợp và tâm huyết với hoạt động ứng dụng tiến bộ KH&CN vào sản xuất.

Thứ hai, lựa chọn cơ quan chuyển giao công nghệ có năng lực để thực hiện các hoạt động chuyển giao, có tâm huyết với địa phương. Tiếp đến, lựa chọn các hộ gia đình tham gia dự án là các hộ gia đình có cơ sở vật chất và mong muốn được tiếp thu tiến bộ KH&CN vào sản xuất.

Thứ ba, cần phải có sự vào cuộc quyết liệt của các cấp, ngành chuyên môn, các cấp ủy đảng, chính quyền, đoàn thể địa phương nơi triển khai dự án.

Nếu thực hiện đồng bộ được các giải pháp trên sẽ từng bước hình thành mối liên kết 4 nhà từ nghiên cứu tới sản xuất, và như vậy, việc nhân rộng kết quả các đề tài/dự án cũng như ứng dụng các tiến bộ KH&CN vào sản xuất và đời sống mới mang lại hiệu quả cao ■